

planta vel animal et a quo ea, quae secundum formam dicitur, natura eiusdem formae, scilicet in omni enim generatione oportet esse ómoeidēj eiusdem formae genitum cum generante. Sic enim libro quoque primo capite 5. De generatione scripsit:²⁹ Generatur ergo 5 simpliciter aliud ex alio, sicuti etiam in aliis determinatum est et ab aliquo actu existente vel eiusdem speciei vel eiusdem generis. Hoc autem ómoeidēs eiusdem scilicet speciei et in alio quam in genito: αὗτη δ' ἐν ἄλλω^x Ipsa vero in alio, inquit 7. capite.

Coëat vir cum muliere, proiicitur semen in uterum, mulier 10 cipit, in eo semine uteri calore foro inest virtus fomativa foetus, ea virtus natura dicitur, haec habet in se rationem, qua formet cor, cerebrum et hepar principio omnium, ut experientia docuit nos Hippocrates libro De foetus natura. Haec formantur: primo augescunt, distinguuntur partibus ac locis, unumquodque^{xi} suis, sic reliquas 15 procedente tempore format, auget ac distinguit partes idque non ita, ut aliud alio tempore format, sed omnia eodem tempore.

Hanc rationem membra omnia formandi, quid prohibet, rationem seminariam vocare ac naturam? An haec causa ea omnia 20 operatur aut potius, quod Aristoteles millies asserit, nihil frustra facit ac omnia ad certos ac terminatos fines dirigit? Si hoc in particulari hac seminis huius natura conspicimus, nonne in omnibus quoque seminibus humanis ea inheret, ex quibus eadem ordine perpetuo evenire videmus, si in humanis, cur non in caeterorum animalium seminibus ac plantarum omnium ac 25 omnium denique, quae semper eodem modo, vel ut plurimum et generantur et augmentur et formantur? Propterea quod Philoponus ac Simplicius Aristotelis amici rationem hanc in natura universali agnoscent, quam si Aristoteles nobis explicasset, [329] ut ne verbum quidem de ea fecit, multa sane eius interpretum 30 ambages sustulisset.

²⁹ γίνεται μὲν οὖν ἀπλῶς ἔτερον ἐξ ἔτερου, ὥσπερ καὶ ἐν ἄλλοις διώρισται, καὶ ὑπό τινος δὲ ἐντελεχείᾳ ὅντος, ἡ ὄμοιοειδοῦς ἡ ὄμοιγενοῦς, οἷον πῦρ ὑπὸ πυρὸς ἡ ἀνθρώπος ὑπὸ ἀνθρώπου. [ARIST. G C 320b.17 – 20]

^x Usp. ARIST. Metaph. 1032a.25.

^{xi} Corr. ex unumquoque